

[Indenrigsministeren.]

gjort gældende i Dag i „Berlingske Tidende“, som overfor Kreditforeningernes Udtalelse fremhæver, at

„man kan dog vanskeligt i en Periode med nedadgaende Rente for korte Laan tale om en Overfyldning af Markedet; langt mere berettiget er det med de nuværende Obligationskurser at tale om en Overfyldning af Markedet med langfristede Laan.“

Maa jeg i denne Forbindelse sige til det ærede Medlem, at hans Udtalelse om, at det københavnske Borgerlaan i høj Grad havde været med til at trykke Obligationsmarkedet, er kun rigtig, for saa vidt som det ærede Medlem selvfølgelig har Ret i, at hver Gang der optages et Laan, virker det trykkende paa Obligationsmarkedet. Men det ærede Medlem har ikke Ret, hvis han dermed mener, at Obligationsmarkedet vilde have ligget gunstigere i dette Øjeblik, hvis Borgerlaanet ikke var blevet optaget, thi det ærede Medlem ved jo, at hans Partifæller i Københavns Borgerrepræsentation var med til en Ordning, der vilde have medført, at der, hvis Borgerlaanet ikke var blevet optaget i det Omfang, der blev givet Tilladelse til, skulde være kastet ud paa Markedet i indeværende Sommer 24 Mill. Kr. af Københavns Kommunes egne Obligationer, og da de 50 Mill. Kr., som Københavns Kommune fik, foruden at hindre Udbud af de 24 Mill. Kr. Kommune-Obligationer blev anvendt til at betale 10 Mill. Kr. tilbage til en Bank og 3 Mill. Kr. tilbage til en Sparekasse, saa vil det ærede Medlem Hr. C. J. F. Sven kunne regne ud, at Borgerlaanet ikke i væsentlig Grad kan have medvirket til en yderligere Belastning af Obligationsmarkedet.

Det ærede Medlem Hr. C. J. F. Sven sagde dernæst med Hensyn til Tanken om at udstrække disse kortfristede Laan til ogsaa at gælde Landmænd, at det kunde han ikke forstaa, for rent bortset fra den Risiko, som de paagældende Landmænd derved vilde gaa ind i, vilde det medføre forøgede Renteudgifter i Øjeblikket. Det kan ikke være rigtigt. Det, som jeg i denne Forbindelse har sagt, ogsaa under Forhandlingerne med Udvalget, er, at der her vilde være en Adgang for de Landmænd, som har ældre Laan, paa hvilke der er betalt meget tilbage, til at komme til en Konsolidering af deres økonomiske Forhold med Hensyn til Renteudgifter. Det er noget, det ærede Medlem selv kan regne ud. Vi kan jo tage et Eksempel. Hvis en Mand i Øjeblikket har et Laan i en Kreditforening med Ho-

vedstol 10 000 Kr., som han betaler 5 pCt. af — 4½ pCt. i Rente og ½ pCt. i Afdrag —, saa er hans Renteudgifter i Øjeblikket 500 Kr. Hvis denne Mand i Aarens Løb har tilbagebetalt Halvdelen af dette Laan, saa Restgælden er 5 000 Kr., og hvis denne kan tilbagebetales f. Eks. til en Kurs af 80 — i adskillige Kreditforeninger kan det jo gøres til en meget lavere Kurs —, saa vilde disse 5 000 Kr. kunne tilbagebetales med 4 000 Kr., og en Rente af 5½—6 pCt. af disse 4 000 Kr. vil give en aarlig Renteudgifter paa 200—250 Kr. Det er de Muligheder, der foreligger for den Kategori af Laan i Landbruget, som vi kan kalde ældre Laan, og af hvilke der har fundet en betydelig Amortisation Sted. Dertil kommer, at de ikke paa nogen Maade kan siges at ville belaste Obligationsmarkedet, idet de Penge, der her blev ydet som kortfristede Laan, vilde blive anvendt til Opkøb af langfristede Obligationer og derigennem gaa ud i Pengemarkedet igen, og oven i Købet vilde en saadan Ombytning i Øjeblikket virke til en Stabilisering af Kurserne paa de langfristede Laan og skabe et vist Balance-Punkt mellem Kurserne paa langfristede og kortfristede Laan.

Hvad angaar det ærede Medlem Hr. Kochs Udtalelse om, at man i og for sig kunde tænke sig at arbejde med paa dette Lovforslag, hvis allerede færdige Ejenomme, der endnu ikke var færdig-financierede, kunde være kommet med, maa jeg sige, at det har jeg ikke hørt noget om. Spørgsmaalet om, hvorledes man paa en eller anden Maade kunde komme dem til Hjælp, blev fremdraget i Udvalget, men det hørte jo ikke ind under Behandlingen af dette Lovforslag. Hvis det virkelig er Tilfældet, maa jeg maaske rette et Spørgsmaal til det ærede Medlem. Hvis man delvis kunde tage allerede færdige Bygninger med ind under denne Lov — det er klart, at det ikke kan ske ganske kritikløst overfor de Foretagender, det drejer sig om her i København —, vil man saa være rede til at fremme det foreliggende Lovforslag, thi i saa Fald vilde der jo være Grund til at drøfte dette nærmere i Landstinget? Men der er, som sagt, ikke nævnt noget herom overfor mig.

Ordføreren (Einer Jensen): Det ærede Medlem Hr. Koch sagde, at hans Parti havde været villigt til at forhandle om de Spørgsmaal, vi her beskæftiger os med vedrørende Byggeriet. Det er noget nyt, det har jeg ikke hørt før, thi det ærede Medlem og hans Parti har i alle Udvalgs møderne erklæret,